

ŞÖRÜ MODÜLÜ

› Bir Kahraman Doğuyor

- › Avrupa'daki Gelişmeler ve Osmanlı Devleti
- › Mustafa Kemal'in Çocukluk Dönemi ve Öğrenim Hayatı
- › Mustafa Kemal'in Fikir Hayatı
- › Mustafa Kemal'in Askerlik Hayatı

1. V. ve XV. yüzyıllar arasındaki Avrupa'yı tanımlamak için "Orta Çağ karanlığı" tabiri kullanılmıştır. Bu durumun nedeni Orta Çağ'da Avrupa'da özgür düşüncenin ve bilimin gelişmemesiydi. O dönemde kilise; siyasi, ekonomik ve kültürel faaliyetleri kendi kontrolünde bulunduruyordu. XV. yüzyıldan sonra Avrupa siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel olarak hızla gelişmeye başlamıştır.

Avrupa'da bu gelişmelerin yaşanmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Coğrafi keşifler
- B) Tanzimat Fermanı
- C) Sanayi İnkılabı
- D) Rönesans ve Reform

2. Avrupa'da yaşanan bilimsel gelişmeler teknolojik gelişmelerin de önünü açtı ve Avrupalı devletler buhar gücüyle çalışan gemiler icat ettiler, dokuma fabrikaları kurdular. Bu durum Sanayi İnkılabı'nın gerçekleşmesini sağladı.

Buna göre Sanayi İnkılabı ile;

- I. seri üretim,
- II. ham madde ve pazar ihtiyacı,
- III. sömürgecilik

unsurlarından hangilerinin arttığı söylenebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

3. II. Abdülhamit, Türk tarihinin ilk anayasası olan Kanun-ı Esasi'yi hazırlatarak Mebusan Meclisini açtı. Böylece padişahın yanı sıra halk yönetime katıldı.

Osmanlı Devleti'ndeki bu gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tanzimat Fermanı'nın yayımlanması
- B) Islahat Fermanı'nın yayımlanması
- C) I. Meşrutiyet'in ilanı
- D) Düyun-ı Umûmiye İdaresinin kurulması

4. Avrupalı devletler Osmanlı Devleti topraklarından geçen İpek ve Baharat yollarını kullanmaktaydı. Fakat XV. yüzyılda yeni yollar bularak Osmanlı Devleti'ne vergi yükünden kurtulmuşlardır.

Avrupa'da meydana gelen bu gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Coğrafi keşifler
- B) Rönesans
- C) Reform
- D) Sanayi İnkılabı

5. 19. yüzyılın sonlarına doğru adım adım iflasa sürüklenen Osmanlı Devleti aldığı dış borçları da ödeyemez olmuştur. Bunun üzerine alacaklı devletler Osmanlı kaynaklarını kontrol altına almayı amaçlamışlardır.

Buna göre Avrupalı devletler, Osmanlı Devleti'nde meydana gelen aşağıdaki gelişmelerden hangisiyle bu amaçlarına ulaşmışlardır?

- A) Tanzimat Fermanı'nın yayımlanması
- B) Islahat Fermanı'nın yayımlanması
- C) Düyun-ı Umûmiye İdaresinin kurulması
- D) Kanun-ı Esasi'nin hazırlanması

6.

"Fransız İhtilalinden sonra Osmanlı Devleti dağılıp sürecine girmiştir." **diyen bir tarihçi aşağıdakilerden hangisini bu ifadesine kanıt gösterebilir?**

- A) Azınlık isyanlarını
- B) Sanayi İnkılabını
- C) Coğrafi keşifleri
- D) Reform hareketlerini

7. Osmanlı Devleti'nde yöneticiler azınlık isyanlarını önlemek için çeşitli çalışmalar yaptı. Bu çalışmalardan biri olan Tanzimat Fermanı padişah tarafından yayımlandı (1839). Bu ferman ile azınlıkların sahip olduğu haklar güvence altına alınarak azınlıkların devlete bağlılığı artırılmak istendi. Ancak azınlık isyanları sona ermedi.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Yapılan yenilikler farklı milletleri bir arada tutmayı sağlayamamıştır.
B) Ferman ile Osmanlı'da yönetim şekli değişmiştir.
C) Azınlıklar ekonomik nedenlerle ayaklanmışlardır.
D) Osmanlı Devleti, Balkanlardaki Türkleri bir arada tutmaya çalışmıştır.

8. Osmanlı Devleti'ni dağılmaktan kurtarmak isteyen bu fikir akımı İslami kuralların devlet hayatına hakim olması ve bütün Müslümanların Osmanlı halifesi etrafında birleştirilmesini amaçlar.

Bu bilgide bahsedilen fikir akımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlıcılık
B) İslamcılık
C) Batıcılık
D) Türkçülük

9. Osmanlı Devleti'nde meşruti yönetimi isteyenlerin yanında bu yönetime karşı olanlar da vardı.

Aşağıdakilerden hangisi meşrutiyete karşı olanlar arasında gösterilebilir?

- A) Jön Türkler
B) İttihat ve Terakki Cemiyeti üyeleri
C) 31 Mart Vakasını çıkaranlar
D) Hareket Ordusu

10. II. Meşrutiyet'ten sonra Kanun-ı Esasi'de bazı maddeler değiştirilmiştir. Bu değişiklik ile padişahın yetkileri azaltılmış, halkın oluşturduğu Mebusan Meclisinin yetkileri artırılmıştır.

Verilen bilgiye bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Monarşi yönetimine geri dönmüştür.
B) Devlet yönetiminde halkın etkisi artmıştır.
C) Meclisi dağıtma yetkisi padişaha verilmiştir.
D) Ülke yönetiminde azınlıkların etkisine son verilmiştir.

11. I. Meşrutiyet'in ilanı ile Mecliste Müslümanları 69, gayrimüslimleri 46 milletvekili temsil ediyordu. Ancak ülke yönetimine katılmak da azınlıkların isyanlarını bitirmedi. O yıllarda yaşanan Osmanlı - Rus Savaşı'nı (93 Harbi) fırsat bilen azınlık milletvekilleri yıkıcı faaliyetlerini artırdı. Bunun üzerine II. Abdülhamit Anayasa'nın verdiği yetkiye dayanarak Meclisi kapattı (1878).

Bu bilgiye göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Mecliste farklı kesimleri temsil eden milletvekilleri vardır.
B) Dış ve iç etkenler nedeniyle demokratik atılımlar kesintiye uğramıştır.
C) Osmanlı Devleti'nde tek kişi egemenliği tamamen sona ermiştir.
D) Azınlıklar kendilerine verilen haklara rağmen zararlı faaliyetlerine devam etmiştir.

12. Osmanlı Devleti'ndeki bazı aydınlar ülkenin kurtuluşunu ancak Avrupa'daki gelişmelerin takip edilmesi ve modernleşmenin sağlanması ile olacağını savunmuştur.

Bu fikir akımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlıcılık
B) Batıcılık
C) İslamcılık
D) Türkçülük

1. Başta İngiltere olmak üzere Almanya ve İtalya gibi Avrupalı devletler, Sanayi inkılabı ile seri ve hızlı üretime geçmiştir. Daha sonra sanayisi gelişmemiş ülkelerden ihtiyaç duydukları ham maddeyi karşılayıp ürettikleri ürünleri yine aynı ülkelerde satmışlardır. Bunun için geri kalmış ülkelerin topraklarını işgal etmişlerdir.

Buna göre Sanayi İnkılabı'nın aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenemez?

- A) Azınlık isyanlarına
B) Ham madde arayışına
C) Pazar arayışına
D) Sömürgeciliğe

2. Osmanlı Devleti'nde olumsuz sonuçlar doğuran gelişmelerden biri de Fransız İhtilali'dir. İhtilalin yaydığı adalet, eşitlik, hürriyet, milliyetçilik gibi fikirler Osmanlı egemenliğinde yaşayan azınlıkların isyan etmesine neden oldu.

Bu bilgilere göre Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Çok uluslu bir devlettir.
B) Avrupa'daki gelişmelerden olumsuz etkilenmiştir.
C) Topraklarını genişletmiştir.
D) Farklı fikirlerin etkisinde kalmıştır.

3. Osmanlı Devleti'nde yaşanan;

- I. Meşrutiyet sistemine geçilmesi,
II. 31 Mart Vakası,
III. Tanzimat ve Islahat fermanlarının ilan edilmesi

faaliyetlerinden hangileri milliyetçilik fikrinin etkisiyle ortaya çıkan isyanları önleme amacı taşır?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III

4. 1876 yılında kabul edilen Kanun-ı Esasi Osmanlı Devleti'nin ilk anayasası olup devletin yıkılışına kadar yürürlükte kalmıştır.

Bu bilgiye göre Osmanlı Devleti için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Monarşi yönetimi sona ermiştir.
B) Anayasal sisteme geçilmiştir.
C) Azınlıklara geniş haklar verilmiştir.
D) Azınlık isyanları son bulmuştur.

5. Fransız İhtilali ile birçok kavram önem kazanmış ve dünyaya yayılmıştır.

Bu kavramlardan hangisi Osmanlı Devleti'ni olumsuz etkilemiştir?

- A) Eşitlik
B) Hürriyet
C) Milliyetçilik
D) Adalet

6. Osmanlı Devleti sanayisini geliştiremediği için Avrupa ile rekabet edemez hâle geldi ve kalabalık nüfusu, doğal kaynakları ile Avrupalı devletler için ham madde ve pazar kaynağı olarak görüldü. Kapitülasyonlar nedeniyle de pazarlarına, Avrupa malları hâkim oldu.

Bu bilgilere göre, Osmanlı Devleti ile ilgili;

- I. Avrupa'daki gelişmelerin gerisinde kaldığı,
II. Avrupalı devletlerin sömürgesi konumuna düştüğü
III. Avrupa'nın açık pazarı hâline geldiği

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) I, II ve III

7. Tanzimat Fermanı ile azınlıkların sahip olduğu haklar güvence altına alınarak azınlıkların devlete bağlılığı artırılmak istendi. Ancak azınlık isyanları sona ermedi. Bunun üzerine 1856 yılında Avrupalı devletlerin de baskılarıyla Islahat Fermanı yayımlandı. Müslümanlar ile azınlıkların eşit haklara sahip olmasını sağlayan bu ferman da azınlık isyanlarını önleyemedi.

Bu bilgilere göre Tanzimat ve Islahat Fermanı ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Azınlıkların devlete olan bağlılığını artırmak için ıslahatlar yapılmıştır.
- B) Yayımlanan fermanlar istenen sonuca götürmemiştir.
- C) Gayrimüslim halka yönetime katılma hakkı tanınmıştır.
- D) Toplumda eşitlik ve adalet sağlanmaya çalışılmıştır.

8. Osmanlı Devleti ilk kez Kırım Savaşı sırasında Avrupalı devletlerden dış borç aldı. Alınan borçlar büyük oranda israf edildi. Devlet, otuz yıl içinde borçlarının faizini dahi ödeyemez hâle gelerek iflas etti. Bunun üzerine alacaklı devletler Osmanlı yönetiminin çağrısıyla bir araya gelerek Düyûn-u Umûmiye adında uluslararası bir teşkilat kurdular (1881). Osmanlı gelir kaynaklarının büyük bir kısmına el koyan bu teşkilat, vergileri topluyor ve alacaklı devletler arasında paylaşıyordu.

Buna göre Osmanlı Devleti ile ilgili,

- I. Ekonomi alanında zor duruma düşmüştür.
- II. Gelir kaynakları Avrupalı devletlerin kontrolüne geçmiştir.
- III. Düyûn-u Umûmiye Teşkilatı'nın kurulması ile ekonomik bağımsızlığını kaybetmiştir.
- IV. Hızla sanayileşmeye başlamıştır.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) I, II ve III
- B) I, II ve IV
- C) I, III ve IV
- D) II, III ve IV

9. Osmanlı Devleti'ni dağılmaktan kurtarmayı amaçlayan fikir akımlarından bazılarının amaçları şunlardır:

- I. Osmanlı egemenliğinde yaşayan halkı din, dil, ırk ayırımı yapmadan kaynaştırmak amaçlanmıştır.
- II. Müslüman milletleri, Osmanlı halifesi etrafında birleştirmek amaçlanmıştır.

Verilen bu düşünce akımları sırasıyla aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türkçülük-Osmanlıcılık
- B) Osmanlıcılık-İslamcılık
- C) Türkçülük-Batıcılık
- D) Batıcılık-Türkçülük

10. Fransız İhtilali'nin yaydığı milliyetçilik fikri Osmanlı aydınları arasında Türkçülük fikrinin oluşmasını sağladı. Türk milletleri arasında iş birliğinin geliştirilmesini amaçlayan bu düşünce akımının savunucuları arasında; Ziya Gökalp, Mehmet Emin Yurdakul gibi isimler yer alıyordu. Türkçülük fikir akımı Millî Mücadele'nin zaferle sonuçlanmasında etkili oldu.

Bu bilgilere göre Türkçülük fikriyle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Fransız İhtilali'nin etkisiyle ortaya çıkmıştır.
- B) Türk toplulukları arasında birlik ve beraberliği amaçlamıştır.
- C) Osmanlı Devleti'nin dağılmasını önlemiştir.
- D) Olumlu sonuçları olmuştur.

1. Osmanlı Devleti, geniş topraklarında yer altı ve yer üstü kaynaklarına sahip olmasına rağmen bu kaynakları üretime çevirememiş, gelişmiş Avrupalı devletlerin ham madde ve pazar alanı olmuştur.

Bu bilgilere göre Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Coğrafi Keşiflerden sonra ekonomik önemi artmıştır.
B) Birçok imkâna sahip olmasına rağmen sanayileşmiş ülkelerin gerisinde kalmıştır.
C) Avrupalı ülkelerle ekonomik anlaşmalar yapmıştır.
D) Yer altı ve yer üstü kaynaklarını doğru kullanmıştır.

2. Osmanlı Devleti özellikle Sanayi İnkılabı'ndan sonra ekonomik olarak Avrupa'nın gerisinde kalmıştır.

Bu durumun Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenemez?

- A) Halkın ucuz ithal ürünlere yönelmesine
B) Yerli esnafın zarar etmesine
C) Devlet bütçesinin açık vermesine
D) Hızla sanayileşme çalışmalarının başlamasına

3. 19. yüzyıl başlarında Osmanlı Devleti'nin dağılma sürecine girmesinde Avrupa'da meydana gelen birçok olayın etkisi vardır.

Aşağıdakilerden hangisi bunlara örnek gösterilemez?

- A) Coğrafi Keşifler
B) Reform Hareketleri
C) Fransız İhtilali
D) Sanayi İnkılabı

4. Avrupa'da gerçekleşen Coğrafi Keşifler ile ticaret yolları okyanuslar üzerine kaymıştır.

Bu durumun Osmanlı Devleti'ndeki etkileriyle ilgili,

- I. Akdeniz limanları önem kaybetmiştir.
II. Ticareti canlandırmak için Avrupalı devletlere kapitülasyonlar verilmiştir.
III. İpek ve Baharat Yolu önem kazanmıştır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

5. "Fransız İhtilali Osmanlı Devleti'ni olumsuz etkilemiştir." diyen bir tarihçi aşağıdakilerden hangisini bu düşüncesine kanıt gösterebilir?

- A) Balkan milletlerinin bağımsızlık kazanmasını
B) Ekonomik çöküntüyü
C) Askerî alanda geri kalmayı
D) Islahatlar yapılmasını

6. Jön Türkler, Osmanlı Devleti'nin kurtuluşunu halkın yönetime katılmasında ve azınlıklara yönetimde temsil hakkının verilmesinde gördüler.

Aşağıdaki gelişmelerden hangisiyle bu amaç gerçekleştirilmeye çalışılmıştır?

- A) Tanzimat Fermanı'nın yayımlanmasıyla
B) Islahat Fermanı'nın yayımlanmasıyla
C) I. Meşrutiyet'in ilanıyla
D) 31 Mart Vakasıyla

7. I. Meşrutiyet Dönemi'nden sonra Jön Türkler güçlerini kaybetmeye başladı. Ancak onların düşüncelerinden etkilenen İttihat ve Terakki adıyla gizli bir cemiyet teşkilatlanmaya başladı (1889). Daha çok ordu içinde teşkilatlanan bu cemiyet meclisin yeniden açılması ve meşrutiyet yönetiminin uygulanması için çalışmalar yapmaya başladı. Zamanla güçlenen İttihat ve Terakki Cemiyeti padişaha yaptığı baskıyı artırdı. Yapılan baskılar sonucunda padişah II. Abdülhamit 1908 yılında Mebusan Meclisini yeniden açtı ve II. Meşrutiyet Dönemi başladı.

Bu bilgilere göre,

- I. Osmanlı Devleti'nde ordu mensupları siyasi çalışmalara girmiştir.
- II. İttihat ve Terakki Cemiyeti Osmanlı yönetiminde etkisini artırmıştır.
- III. Meşruti yönetim Osmanlı Devleti'nin dağılmasını durdurmuştur.
- IV. Osmanlı Devleti'nde saltanat sona ermiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
B) I, III ve IV
C) II ve IV
D) II, III ve IV

8. "Fransız İhtilali Osmanlı Devleti'ni olumsuz etkilemiştir."

Diyen bir tarihçi, Osmanlı Devleti'nde meydana gelen;

- I. Sırp isyanının olması,
 - II. Yunanların bağımsızlığını kazanması,
 - III. eşitlik ve adaletin sağlanması için ıslahatlar yapılması
- faaliyetlerinden hangisini bu tezine kanıt gösterebilir?**

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

9. Müslüman milletleri halifenin etrafında birleştirmeyi amaçlayan bu düşünce akımı ile Müslümanlar arasında iş birliği geliştirilmek istenmiştir. Başlıca temsilcileri Mehmet Akif Ersoy, Sait Halim Paşa'dır. II. Abdülhamit Dönemi'nde etkili olan bu düşünce I. Dünya Savaşı'nda Arap liderlerin Osmanlıya isyan etmesi ve Avrupa devletleri ile iş birliği yapması ile geçerliliğini yitirmiştir.

Bu bilgide bahsedilen fikir akımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlıcılık
B) İslamcılık
C) Batıcılık
D) Türkçülük

10. Osmanlı İmparatorluğu, bünyesinde birden çok ulusu barındırmaktaydı. Başka bir ifade ile çok dinli ve çok uluslu bir yapıya sahipti.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin bu çok uluslu yapısını olumsuz yönde etkilemiştir?

- A) Demokratik yönetim anlayışı
B) Milliyetçilik düşüncesi
C) Meşruti yönetim anlayışı
D) Osmanlıcılık akımı

11. Meşruti yönetime karşı ortaya çıkan 31 Mart Vakasından sonra II. Abdülhamit tahttan indirildi ve V. Mehmet Reşat tahta getirildi (1909). Yaşanan bu gelişmelerden sonra İttihat ve Terakki Cemiyeti devlet yönetiminde etkili olmaya başladı.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Meşruti yönetime karşı isyan çıkmıştır.
B) Meşrutiyetin devamı için padişah değişikliğine gidilmiştir.
C) Mebusan Meclisi kapatılmıştır.
D) Yaşanan olaydan sonra İttihat ve Terakki Cemiyeti güç kazanmıştır.

1. Mustafa, Osmanlı Devleti'nin siyasi ve sosyal sorunları en yoğun yaşadığı dönemde, 1881 yılında Selânik'te doğdu. Orta gelirli bir aileye sahip olan Mustafa'nın babası gümrük memurluğu yapmaktaydı. Soyları, iskân politikası ile Anadolu'dan Rumeli'ye gelen Kocacık Türkmenlerine dayanıyordu.

Bu bilgiye göre Mustafa Kemal ile ilgili;

- I. Sosyal ve siyasi çalkantıların olduğu bir dönemde Rumeli'de dünyaya geldiği,
- II. Soyunun Anadolu'ya dayandığı,
- III. Batıdaki gelişmelere kapalı yaşadığı

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) I, II ve III

2. Mustafa yedi yaşındayken babasını kaybetti. Bunun üzerine annesi Zübeyde Hanım, üç çocuğunu da alarak kardeşinin çiftliğine yerleşti. Bu durum Mustafa'nın eğitimini bir süre aksattı. Ancak Zübeyde Hanım, Mustafa'nın eğitime devam etmesi için onu Selânik'teki halasının yanına gönderdi.

Bu bilgilere göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Çiftçi olmak istediği için dayısının çiftliğine gitmiştir.
B) Babasının vefatından sonra eğitim hayatında aksama olmuştur.
C) Annesi asker olmasını istemiştir.
D) Dayısı çiftçilik yapmasından yana olmuştur.

3. Mustafa Kemal ortaokul çağına geldiğinde askerî okula ilgi duymuş ve askerî eğitim hayatına başlamıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Mustafa Kemal'in askerî eğitim aldığı okullardan biri değildir?

- A) Şemsi Efendi Okulu
B) Selânik Askerî Rüştiyesi
C) Manastır Askerî İdadisi
D) İstanbul Harp Okulu

4. "Selânik, limanı ve demir yolu gibi ulaşım imkanlarıyla Osmanlı Devleti'nin Avrupa'ya bağlanan kapısıydı." **diyen bir tarihçi Selânik'le ilgili aşağıdakilerden hangisinin önemini vurgulamıştır?**

- A) Coğrafi konum
B) Etnik yapı
C) Askerî imkanlar
D) Eğitim faaliyetleri

5.

"Çocukluğuma ilişkin hatırladığım ilk şey, okula gitmek meselesi ile ilgilidir. Bu meseleden dolayı annemle babam arasında bir mücadele vardı. Annem mahalle mektebine gitmemi istiyordu. Gümrük dairesinde memur olan babam ise o zaman yeni açılan Şemsi Efendi Okuluna devam etmemden ve yeni yöntem üzerine okumamdan yanaydı. Sonunda babam işi ustaca çözdü. Önce mahalle mektebine başladım. Böylece annemin gönlü yapılmış oldu. Birkaç gün sonra da mahalle mektebinden ayrılıp Şemsi Efendi Okuluna yazıldım."

Bu bilgilere göre Mustafa Kemal ile ilgili,

- I. Annesiyle babası farklı düşüncelere sahiptir.
- II. İlk önce geleneksel sonra modern bir okula yazılmıştır.
- III. Babasının isteği üzerine askerî okula kayıt yaptırmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) I, II ve III

6. Mustafa Kemal, Harp Okulunda öğrenciyken Ömer Naci ve Ali Fuat gibi arkadaşlarıyla gizlice el yazması bir dergi çıkararak arkadaşlarını ülke sorunlarına karşı bilinçlendirmeye çalışmıştır.

Bu durum Mustafa Kemal'in kişilik özelliklerinden hangisini yansıtır?

- A) Yenilikçilik
B) Vatanseverlik
C) İleri görüşlülük
D) Askerî deha

7.

"Selânik Mülkiye Rüştiyesinde iken mahallemizdeki Binbaşı Kadri Bey'in oğlu Ahmet, askerî rüştiyeye (ortaokul) devam ediyor ve askerî üniforma giyiyordu. Onu gördükçe ben de böyle giyinmeye hevesleniyordum.

Sonra sokaklarda subaylar görüyordum. Subay olmak için önce askerî rüştiyeye girmek gerektiğini anlıyordum. O sırada annem Selânik'e gelmişti. Askerî Rüştiyeye girmek istediğimi ona söyledim. Annem asker olmamı istemiyordu. Sınav zamanı ona sezdirmeden rüştiyeye giderek sınava girdim."

Bu metinden hareketle Mustafa Kemal ile ilgili,

- I. Askerlik mesleğine ilgi duymuştur.
II. Askeri lise sınavlarına girmiştir.
III. Askerî okulu seçmesinde yaşadığı ortam etkili olmuştur.
IV. Annesinin karşı çıkmasına rağmen kararlı davranmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I, II ve III
B) I, II ve IV
C) I, III ve IV
D) II, III ve IV

8. Mustafa, Şemsi Efendi Mektebinde öğrenim görürken babasını kaybetmiştir. Annesiyle dayısının Langaza'da çalıştığı çiftliğe yerleşen Mustafa bir müddet sonra annesinin karşısına çıkarak zamanın geçtiğini, okula gidemediğini ve bu durumun onu üzdüğünü belirtmiştir. Bunun üzerine annesi Mustafa'yı Selânik'te yaşayan halası Emine Hanım'ın yanına ortaokula kayıt yaptırmayı için yollamıştır.

Bu bilgi Mustafa Kemal'in, aşağıdaki özelliklerinden hangisine örnek gösterilir?

- A) Kendini yetiştirme konusundaki isteğine
B) Çevresinin etkisinde kalmasına
C) Ülkesinin geleceğini düşünmesine
D) Başkalarının fikirlerine saygı göstermesine

9. Atatürk'ün çocukluk dönemini geçirdiği Selânik şehrinde de Türklerle birlikte Rum, Bulgar, Sırp, Yahudi ve Ermeniler yaşamaktaydı. Bu nedenle dil, inanç, gelenek ve görenekler de farklılık gösteriyordu.

Bu durum Selânik'in hangi yönden zengin olduğunun göstergesidir?

- A) Sosyal ve kültürel
B) Ticaret
C) Ekonomik
D) Ulaşım

10. I. Askerî Rüştiye
II. Harp Akademisi
III. Harp Okulu
IV. Askerî İdadı

Mustafa Kemal'in askerî eğitim aldığı yukarıdaki okulların hangileri İstanbul'dadır?

- A) I ve III
B) II ve III
C) II ve IV
D) III ve IV

1. Mustafa'nın doğduğu Selânik, önemli bir liman şehri olmanın yanında demir yolu ile de Belgrad, Manastır ve İstanbul gibi önemli şehirlere bağlanmaktaydı. Avrupa'da çıkarılan gazete, dergi ve kitaplardaki fikirler çok uluslu yapıya sahip olan Selânik üzerinden Osmanlı ülkesine yayılıyordu.

Bu metinden Selânik'in hangi özelliğinin geliştiği bilgisine ulaşamaz?

- A) Sosyal ve kültürel B) Ulaşım
C) Ekonomik D) Askerî

2. "Manastır Askerî İdadisinde (lise) Fransızcada geri idim. Öğretmen benimle çok ilgilenmiyor sadece bana uyarılarda bulunuyordu. Bu uyarılar çok gücüme gitti. İlk ev izni zamanında çözüm aradım. İki, üç ay gizlice Frerler Okulunun özel sınıfına gittim. Böylece okuldakinden daha çok Fransızca öğrendim."

Mustafa Kemal'in anlatımı onda aşağıdaki özelliklerden hangisinin varlığını gösterir?

- A) Liderlik B) Kendini geliştirme
C) Çok yönlülük D) İleri görüşlülük

3. Osmanlı sınırları içinde Türklerle beraber çok farklı milletler bulunuyordu. Atatürk'ün çocukluk dönemini geçirdiği Selânik şehrinde de Türklerle birlikte Rum, Bulgar, Sırp, Yahudi ve Ermeniler yaşamaktaydı. Bu nedenle dil, inanç, gelenek ve görenekler de farklılık gösteriyordu. Yüzyıllarca uyum içinde yaşayan bu farklı kültürler Fransız İhtilali'nin etkisiyle çatışma ortamına sürüklenmişlerdir.

Parçadan Selânik şehrinin sosyal ve kültürel yapısına ilişkin aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Kültürel çeşitliliği zayıf bir şehirdir.
B) Milliyetçilik fikrinden etkilenmiştir.
C) Ticaret Türklerin kontrolündedir.
D) Farklı din ve ırklara yaşam hakkı tanınmamıştır.

4. Mustafa Kemal'in karakterini şekillendiren öğretmenlerden biri de Tarih Öğretmeni Mehmet Tevfik Bilge'dir. Tevfik Bilge derslerinde Fransız İhtilali ve düşünürlerinden de bahseder, öğrencilerin ufkunu geliştirir, coşku ve heyecanlarına ortak olurdu. Mustafa Kemal, kendisinde tarihe karşı ilgi ve sevgi oluşturan bu öğretmeni hakkında "Ona minnet borcum var. Bana yeni bir ufuk açtı." diyerek övgüyle bahsetmiştir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Atatürk'ün yetişmesinde öğretmenlerinin büyük paya sahip olduğu
B) Atatürk'ün tarih öğretmenine minnet duyduğu
C) Tevfik Bilge'nin, Avrupa tarihi hakkında öğrencilerinde fikir oluşturmaya çalıştığı
D) Atatürk'ün lise yıllarında sadece tarih dersiyile ilgilendiği

5. Mustafa Kemal, askerlik hayatı boyunca yaşadığı şehirlerde aldığı görevler sırasında fikir hayatını zenginleştirmiştir.

Aşağıdaki kentlerden hangisi Mustafa Kemal'in parlamentar sistemi öğrenmesinde etkili olmuştur?

- A) Sofya B) Selânik
C) Manastır D) İstanbul

6. Mustafa Kemal'in Manastır Askerî İdadisinde öğrenci iken başlayan Türk-Yunan savaşına katılmak için girişimlerde bulunması onun aşağıdaki özelliklerinden hangisini vurgular?

- A) İnkılapçılığını B) İleri görüşlülüğünü
C) Vatanseverliğini D) Çok yönlülüğünü

7. Selânik; taş duvarları, sarmaşıklı dar sokakları ve denize nazır bahçeli evleri ile tipik bir Osmanlı kenti idi. Batı ile etkileşiminde önemli bir konuma sahipti. Bazı Avrupa başkentleri ile demir yolu bağlantısı bulunan kentin, işlek bir limanının bulunması önemini daha da artırıyordu. Sokaklarında çocuk cıvıltıları, çan sesleri ve göğe yükselen minarelerdeki ezan sesleri ahenk içindeydi. Gazeteler, dergiler basılır, kitaplar burada yayımlanırdı. Batılı fikirler bu kentte yayılmaya başlar ve Osmanlıya ulaşırdı.

Bu bilgilerden Selânik şehri ile ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Meşrutiyet taraftarları vardır.
- B) Kültür hayatı zengindir.
- C) Ticaretin gelişimi yavaştır.
- D) İç savaşların başlama noktasıdır.

8. Mustafa Kemal'in gençlik yıllarında fikir hayatını etkileyen bazı unsurlar şunlardır:

- Avrupa'da basılan gazete, dergi ve diğer yazılı kaynakları takip etmesi sonucu güncel konulara hâkim olmuş ve Batı'yı daha yakından tanımıştır.
- Öğrenciliği yıllarındayken farklı şehirlerin kültürel ve sosyal yapısını daha yakından tanıyarak zengin bir kültürel birikime sahip olmuştur.
- Farklı kültürleri yakından tanıdığı için Balkanlarda ve yurdun farklı yerlerinde gelişen siyasi ve toplumsal konular hakkında yerinde bilgi sahibi olmuştur.

Buna göre, Mustafa Kemal'in fikir hayatında aşağıdakilerden hangisinin etkisinden bahsedilemez?

- A) Yabancı dil bilmesi
- B) Askerî açıdan kendini geliştirmesi
- C) Osmanlı toplumunu tanınması
- D) Kültürel birikime sahip olması

9.

"Manastır Askerî İdadisinde (lise) Fransızcada geri idim. Öğretmen benimle çok ilgilenmiyor sadece bana uyarılarda bulunuyordu. Bu uyarılar çok gücüme gitti. İlk ev izni zamanında çözüm aradım. İki, üç ay gizlice Frerler Okulunun özel sınıfına gittim. Böylece okuldakinden daha fazla Fransızca öğrendim. Edebiyata fazla ilgim yoktu. Ömer Naci bizim sınıfa gelmişti. Benden okuyacak kitap istedi. Bütün kitaplarımı gösterdim. Hiçbirini beğenmedi. Kitaplarımı beğenmemesi gücüme gitti. Şiir ve edebiyat diye bir şey olduğunu o zaman öğrendim. Şiir ve edebiyatla ilgilenmeye başladım."

Bu bilgilere göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Fransızcasını geliştirmek için başka okuldan eğitim almıştır.
- B) Kararlı ve azimli bir davranış göstermiştir.
- C) Arkadaşı sayesinde edebiyata ilgi duymuştur.
- D) Manastır Askerî İdadisinden sonra mesleğe başlamıştır.

10.

Bir gün; "Kurmaya subay olamazsan ne yaparsın?" diye yarı şaka yarı ciddi takılan sınıf arkadaşı Arif'i derhâl susturmuştu. "Seni bilmem fakat ben muhakkak kurmay subay olacağım." diye yanıt vermişti.

(Ali Fuat Cebesoy, Sınıf Arkadaşım Atatürk, s. 34)

Verilen bilgi Atatürk'ün aşağıdaki kişilik özelliklerinden hangisini vurgular?

- A) Kararlılık
- B) Vatanseverlik
- C) İleri görüşlülük
- D) Liderlik

TEST 6

Mustafa Kemal'in Fikir Hayatı

1. Mustafa Kemal resmî görev icabı Bulgaristan'ın Sofya ve Fransa'nın Pikardi gibi çeşitli kentlerinde bulunmuştur.

Bu durum Mustafa Kemal'e;

- I. Batı'yı yakından tanıma,
- II. Dünyada olup bitenlerden haberdar olma,
- III. Avrupa'daki parlamenter sistem hakkında bilgi edinme

katkılarından hangilerini sağlamıştır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

2. Mustafa Kemal, Tevfik Fikret ile ilgili "Ben inkılap ruhunu ondan aldım" demiştir.

Buna göre Tevfik Fikret'in Mustafa Kemal'i aşağıdaki-lerden hangisiyle ilgili etkilediği söylenebilir?

- A) Yenilikçilik
- B) Milliyetçilik
- C) Teşkilatçılık
- D) Liderlik

3. "Vatan Şairi" olarak bilinir. Eserlerinde vatan sevgisi, hürriyet gibi konuları işlemiştir. Mustafa Kemal'de vatan sevgisi, hürriyet, aşkı gibi duyguların oluşmasına katkı sağlamıştır.

Mustafa Kemal'in düşünce dünyasını etkileyen bu yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ziya Gökalp
- B) Ömer Naci
- C) Namık Kemal
- D) Mehmet Emin Yurdakul

4. Mustafa Kemal birçok yerli ve yabancı yazarın fikirlerinden etkilenmiştir. Bunlardan biri de Fransız İhtilali'ne zemin hazırlayan Jean Jacques Rousseau (Jan Jak Russo) olmuştur. Russo, Mustafa Kemal'i halk egemenliği, cumhuriyet gibi konularda etkilemiştir.

Mustafa Kemal'in aşağıdaki sözlerinden hangisi bu bilgiye kanıt gösterilebilir?

- A) "Ne mutlu Türk'üm diyene!"
- B) "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir."
- C) "Ben inkılap ruhunu ondan aldım."
- D) "İstikbal göklerde dir."

5. Mustafa Kemal'i etkileyen fikir adamlarından biri Ziya Gökalp'tir. Türkçülük akımının öncüsüdür. Fikirleri cumhuriyetin ilk dönemlerinde uygulanan kültür politikalarına yön vermiştir.

Bu bilgiye göre Ziya Gökalp'in Mustafa Kemal'i aşağıdakilerden hangisiyle ilgili etkilediği söylenebilir?

- A) Milliyetçilik
- B) İnkılapçılık
- C) İleri görüşlülük
- D) Yöneticilik

6. Aşağıdakilerden hangisi Mustafa Kemal'in fikir hayatını etkileyen düşünür ve yazarlardan biri değildir?

- A) Mehmet Emin Yurdakul
- B) Ziya Gökalp
- C) Mehmet Âkif Ersoy
- D) Tevfik Fikret

7. Mustafa Kemal, yerli ve yabancı birçok fikir adamının fikirlerinden ilham almıştır.

Bu bilgiye göre Mustafa Kemal ile ilgili,

- I. Düşünürlerin fikirlerinden yararlanarak kendi düşünce dünyasını oluşturmuştur.
- II. Farklı fikirlere açık olmuştur.
- III. Batı fikirlerine kapalı yaşamıştır.

yargılarından hangileri ulaşılabilir?

A) I ve II	B) I ve III
C) II ve III	D) I, II ve III

8. • 1910 yılında orduyu temsilen Picardie'de yapılan manevraları izlemek amacıyla Fransa'ya gönderildi.
- Balkan Savaşları sonrasında Sofya Atışemiliterliğine atandı. Sofya'da iken Batı'daki kalkınmanın sebeplerini araştırdı.

Yukarıdaki gelişmelerin Mustafa Kemal'e hangi alanda katkı sağladığı savunulabilir?

- A) Avrupa'yı tanıma
- B) Tarih bilgisini artırma
- C) Liderlik özelliğini geliştirme
- D) Orduya bağlılığını artırma

9. Mustafa Kemal'in fikir hayatında birçok faktör etkili olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu faktörlerden biri değildir?

- A) Eğitim gördüğü ve görev aldığı şehirler
- B) Yerli ve yabancı düşünürler
- C) Okuduğu kitaplar
- D) Mahalle Mektebinde gördüğü eğitim

10. Kitap okumak Mustafa Kemal için büyük bir tutkuydu. Mustafa Kemal bu durumu şöyle ifade etmiştir: "Ben çocukken fakirdim. İki kuruş elime geçince bunun bir kuruşunu kitaba verirdim. Eğer böyle olmasaydım, bu yaptıklarımın hiçbirisini yapamazdım."

Bu bilgiye göre Mustafa Kemal ile ilgili,

- I. Başarılı olmasında kitapların katkısı vardır.
- II. Fikir hayatının şekillenmesinde kitapların önemli bir yeri vardır.
- III. Yokluk içerisinde olmasına rağmen okumaya ve kendisini geliştirmeye önem vermiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II	B) I ve III
C) II ve III	D) I, II ve III

11. Osmanlı Devleti'nin dağılma döneminde dünyaya gelen Mustafa Kemal, birçok sorunun yaşandığı bir bölgede, Balkanlarda büyümüştür.

Bu durumun Mustafa Kemal'i aşağıdakilerden hangisine yönlendirdiği söylenebilir?

- A) Osmanlı Devleti'nin sorunlarıyla ilgilenmeye
- B) Yabancı dil eğitimi almaya
- C) Tarih bilimine ilgi duymaya
- D) Farklı yazarlara ait kitaplar okumaya

12. Mustafa Kemal'in yaşadığı aşağıdaki şehirlerden hangisinin onun özellikle lise yıllarında fikir hayatında önemli bir yere sahip olduğu söylenebilir?

A) Selânik	B) Manastır
C) Sofya	D) İstanbul

TEST 7

Mustafa Kemal'in Askerlik Hayatı

1. 31 Mart Vakası'ndan sonra Mustafa Kemal ordunun siyasete karışmasının ne kadar tehlikeli olduğunu görmüştür. Siyasi fikirlerin ordunun içine yayılmasının ordudaki birlik ve beraberliği bozduğunu, disiplini ortadan kaldırdığını ifade etmiştir. Balkan Savaşlarında ordumuzun ağır bir yenilgi alması Mustafa Kemal'in düşüncelerinde haklı olduğunu göstermiştir.

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Yaşadığı olaylardan ders çıkarmıştır.
B) Ordu mensuplarının siyasetten uzak durması gerektiğini düşünmüştür.
C) İleri görüşlü bir kişilik özelliğine sahiptir.
D) Kurtuluşu ordunun yönetimde yer almasında görmüştür.

2. Mustafa Kemal ilk tayin yeri olan Şam'da iken meşrutiyetin yeniden ilanı için arkadaşlarıyla gizli bir cemiyet kurmuştur.

Mustafa Kemal'in Şam'da kurduğu cemiyet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vatan ve Hürriyet
B) Hareket Ordusu
C) İttihat ve Terakki
D) Jön Türkler

3. Mustafa Kemal, 31 Mart Vakası olarak tarihe geçen isyanı bastırmak için hazırlanan Hareket Ordusunun kurmay başkanlığını yapmıştır.

Bu bilgilere göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Padişahı tahttan indirmeyi amaçlamıştır.
B) Meşrutiyet rejimini korumak istemiştir.
C) Orduyu siyasetten uzak tutmaya çalışmıştır.
D) İttihat ve Terakkicilerden yolunu ayırmıştır.

4. Mustafa Kemal, Trablusgarp Savaşı'nda Derne ve Tobruk'ta yerli halkı İtalyanlara karşı örgütledi. Bu taktik sayesinde İtalyanlar ilerleyemedi.

Buna göre Mustafa Kemal'in;

- I. teşkilatçılık,
II. askerî deha,
III. vatanseverlik

özelliklerinden hangilerine sahip olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) I, II ve III

5.

1. Balkan Savaşı Sonrası Balkanlar

Bu haritaya göre aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Osmanlı Devleti Balkanlarda büyük toprak kaybına uğramıştır.
B) Osmanlı Devleti Edirne'yi geri almıştır.
C) Osmanlı Devleti Midye-Enez hattına kadar çekilmiştir.
D) Balkan devletleri sınırlarını genişletmiştir.

